

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref.
19/425-88

Vår ref.
2020012/4.8

Dato
12.10.2020

FNs miljøforsamling og nytt globalt rammeverk for naturen under konvensjonen om biologisk mangfold – innspill fra Miljømerking Norge

Vi takker for muligheten til å gi innspill til det nye globale rammeverket for naturen og til FNs miljøforsamling.

Det er viktig å ha gode mål for bevaring og bærekraftig bruk av naturen, men vi trenger også verktøy for å nå måla, og det er her miljømerking kommer inn.

«Bærekraftig forbruk og produksjon» er Aichi-mål nummer 4 og det samme som FNs bærekraftsmål nummer 12. Miljømerking Norge mener det er viktig at dette målet føres videre i det nye globale rammeverket for naturen, og at det også tas med noe om virkemidlene som trengs.

Den globale rapporten fra FNs naturpanel framhever blant annet bedre ressursutnytting, sirkulær økonomi, livssyklusanalyser, standarder og sertifisering som viktig for å få til bærekraftige økonomiske og finansielle systemer. Vi mener dette også bør med i det nye rammeverket. Miljømerking er et verktøy her.

På det fjerde møtet i FNs miljøforsamling ble det framhevet hvor viktig det er at forbrukere gis korrekt og verifisert miljøinformasjon om produkter de kjøper, slik at de kan ta gode miljøvalg. I Norge står Svanemerket sterkest som formidler av slik informasjon.

Svanemerket er det offisielle miljømerket i Norden, og Miljømerking Norge forvalter det og EUs miljømerke, EU Ecolabel, i Norge. Det er såkalt type 1 miljømerker, som vil si at de følger ISO 14024. Andre type 1 miljømerker finnes i andre verdensdeler. Det er 29 miljømerker som er med i den internasjonale sammenslutningen Global Ecolabelling Network (GEN), som arbeider med å fremme og utvikle miljømerking. GEN er også representert i One Planet-programmet for konsumentinformasjon, CISCIP (Consumer Information Programme for Sustainable Consumption and Production).

Type 1 miljømerker er uavhengige tredjepartssertifiseringer, og vi stiller miljøkrav til hele livssyklusen til produkter og tjenester. Slike merker har et helhetsperspektiv, og vi passer på at vi ikke stiller krav på ett område som ødelegger for noe annet. Svanemerket og tilsvarende miljømerker gjør en jobb slik at både forbrukere og offentlige og private innkjøpere kan velge produkter og tjenester som er best på miljø innenfor sin kategori. I Norge og EU kan offentlige innkjøpere nå stille krav om type 1 miljømerker. Medlemmene i Global Ecolabelling Network arbeider aktivt med kobling av miljømerker og offentlige innkjøp og er også med i samarbeid i FNs miljøprogrammer på dette området.

Miljømerking er et verktøy for å nå privat sektor og få næringslivet til å bli mer bevisst og ta vare på naturen, altså et bidrag til «mainstreaming biodiversity». Det gjør at bedriftene må stille strengere krav både til sin egen produksjon og til underleverandørene. Ved å bruke miljømerking som helhetlig verktøy støtter de opp om måla i konvensjonen om biologisk mangfold.

Arealendringer, overhøsting, forurensning og klimaendringer er de største truslene mot naturen. Her er noen eksempler på hvordan miljømerker kan stille krav for å ivareta det biologiske mangfoldet. Svanemerket krever sertifiserte råvarer i mange produktgrupper, blant annet for trevirke i bygg og møbler. I noen tilfeller forbyr vi visse råvarer. For eksempel må svanemerket biodrivstoff ikke inneholde palmeolje eller komme fra soya og sukkerrør. I svanemerkete restauranter har vi krav til sertifisert bærekraftig fisk, og det er ikke lov å servere scampi eller utrydningstruet fisk. Svanemerket stiller dessuten strenge krav til kjemikalier og utslipp under produksjonen av varer og tjenester, krav som er strengere enn det myndighetene har. Vi arbeider for mer bruk av fornybar energi og effektiv bruk av ressurser for å motvirke klimaendringer og spare naturen mest mulig.

I arbeidet med næringsliv under konvensjonen om biologisk mangfold er det jobbet noe med hvordan sertifiseringssystemer for råvarer bør være. Dette bør føres videre, men vi mener at det også er viktig å stille krav til hvilke råvarer som brukes, til selve produktet og til produksjonsprosessen, slik miljømerking gjør.

Vi oppfordrer Norge til å fortsette å fremme miljømerking som verktøy i FNs miljøforsamling og å arbeide for at også satsing på uavhengige og helhetlige miljømerker blir en tydelig del av det nye globale rammeverket for naturen.

Hilsen

Anita Winsnes
administrerende direktør

Audrun Utskarpen
senior miljørådgiver